

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Thesavrvs Sacrorvm Ritvvm, Sev Commentaria In Rvbricas Missalis, Et Breviarii Romani.

In quibus origo cuiusque Ritus, causae historicae, vel mysticae, ex
maiorum ingenio, Theoria, Praxis, obligatio, & exquisitus vsus, additis
opportune Decretis omnibus S. Rituum Congreg. quàm breuissimè
explicantur.

Gavanti, Bartolommeo

Venetiis, 1647

Sectio Tertia. De Rubricis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9521

lendarium erunt ferè idem, à cultu Festorum dierum. Matriculam Sanctorum vocat *Radulph. propos. 17.*

2 De Festis in Calendario descriptis, quando, & quo ritu fuerint descripta, in Proprio de tempore, & in Proprio Sanctorum singillatim enarrabimus.

3 Ex prædictis autem Computo, & Calendario composuimus ordinem Officij diuini perpetuum, & quàm breuissimum, quem in calce huius operis, dante Deo, dabimus pleniorè, & emendatiorè.

SECTIO TERTIA.

De Rubricis.

AGGREDIMVR nunc eam prouinciam, quæ propriè nostra est, explicandi nimirum sacras Leges, & Rubricas Breuiarij: de quibus prius in genere, deinde in specie, ordine seruato eiusdem Breuiarij, erit agendum.

SECTIONIS TERTIÆ CAP. XII.

1 De Rubricis generalibus Horarum Canonicarum.	7 De Vigilia.
2 De Duplici Officio.	8 De Octaua.
3 De Semiduplici.	9 De Concurrentia Officij.
4 De Simplici.	10 De Occurrentia Officij, seu de Translatione Festorum.
5 De Dominica.	11 De Commemorationibus.
6 De Feria.	12 De Patrono loci, & Titulo Eccles.

1 **D**E voce, *Rubrica*, alibi diximus, initio *Comment. in Rubric. Missalis*, tomo superiore pag. 1.

2 Usurpata fuit eadem vox prius in Breuiatio, quàm in *Missali*, & reperitur in *editione Veneta Breuiarij ante annum 1550.* sed Pius V. inscripsit omnes leges Breuiarij titulo *Rubricarum Generalium*, quod ante non fuerat factum.

3 Paucissimi tamen erant earum Tituli, nempè vndecim tantùm, in prima editione iussu Pij V. hausti è Directorio diuini Officij, composito à Ludouico Ciconiolano Regularis Observantiæ sub Paulo III. qui & Directorium approbavit.

4 Rubricarum additio, detractio, mutatio prohibentur in Bulla Pij V. in his enim est formula data precandi in Breuiatio, quare, si notabiliter Officio diu-

no iniuriam facis in Observantia Rubricarum substantiali Officij, grauiter peccas; non ita in accidentarijs accidit Rubricis, puta si sedens recites, quæ flexis genibus iubentur dici, in oratione priuata. secus esse posset in publica, si absque causa fiat, aut cum aliorum offensione. *Suar. tomo 2. de relig. lib. 4. cap. 27. num. 2. & alij apud Bonac. disp. 1. quest. 3. punc. 6. num. 1. & 2.*

5 Diuido nunc Rubricas in tres partes, quas prosequar in proximis, & distinctis Sectionibus. alia spectant ad totum integrum Officium; quod est vel Duplex, vel Semiduplex, vel Simplex, vel Dominicale, vel Feriale, vel de Vig. vel de Octaua, vel de Officio S. Mariæ in Sabb. vel pro Officio Commemor. habet, vel concurret cum alio, vel Occurrit, ita vt alterius accidat Translatio: de quibus

bus agitur in Breu. primis vñdecim Titulis, seu Capitibus. Alię continent ritus proprios maiorum partium, hoc est, Horarum, Officijs, de quibus a tit. 13. vsque ad 18. inclusiue, Matutini scilicet, Laudum, Primę, Tertię, Sextę, Nonę, Vesp. & Compl. Altę denique versantur circa partium partes, ex quibus ipsęmet Horę componuntur, nempe Oratio Dominica, Salutatio Angelica, Symbolum Apostolorum, Initium Horarum, Inuitatorium, Hymni, Antiphonę, Psalmi. Cantica, Versus, Absolutiones, Benedictiones, Lectiones, Responsoria, Capitula, Orationes, Hymnus Te Deum, Simbolum Athanasij, Preces, Suffragia Sanctorum, Antiphonę Beatę Marię finales, de quibus in Rubricis Breuiarij a tit. 19. ad tit. 36.

De Duplici Officio. Cap. II.

Varietas Officij, & Festorum inde est, quia stella secundum Apostolum differt a stella in claritate; & quia ex Dionis. Arcopag. Ecclesiastica Hierarchia representat aequaliter in suis actionibus cęlestem Hierarchiam, in qua sancti secundum meritum diuersitatem disponuntur; ideo ad hoc representandum varietas Officiorum diuersorum in Ecclesia reperitur. Hęc Durand. in Ratio lib. 7. cap. 1.

2. Hęc vox: Duplex apud Durand. loco cit. habetur. apud antiquiores non habetur; & ex eodem Durand. significat, Antiphonas in Officio duplicari, hoc est integras recitari ante, & post Psalmos.

3. Diuidit *ibid.* Dur. in Duplex in totum, & in duplex simpliciter; illud maius, & hoc minus *ibidem* appellat: quod nos hodie dicimus, Duplex primę, & secundę classis ex vna parte. & Duplex per annum ex altera parte. Sed in Recognitione Clementina Breuiarij ad maiorem distinctionem instituta sunt quatuor genera Duplicium Festorum; primum, quod dicitur Primę classis; alterum, Secundę classis; tertium, quod appellatur Maius per annum;

D. Barth. Gauant. Tom. II.

quartum, Minus per annum.

4. Primę classis sunt, Natiuitas Domini, Epiphania, Pascha Resurrectionis cum tribus precedentibus, & duobus sequentibus diebus, quod & habet Durand. lib. 7. capit. 1. & de triduo quidem precedente Pascha rationem reddit Rupertus lib. 5. de diuinis Officijs capit. 24. ob exequias solemnes Christi demortui. Ascensio Domini, Durand. lib. 7. capit. 1. Pentecostes cum duobus sequentibus, Durand. *ibidem*. Festum Corporis Christi, ex decreto Urbani IV. Natiuitas Sancti Ioannis Baptistę, Festum Sanctorum Apostolorum Petri, & Pauli, Assumptio Beatę Virginis Festum Omnium Sanctorum, de quibus dicemus in Proprio Sanctorum. Dedicatio proprię Ecclesię, Durandus loco citato. Patroni Festum, vel Tituli Ecclesię, quod innunt Micrologus capit. 43. & Radulphus propos. 17. sunt igitur Festa in Ecclesia vniuersali, numero 18. primę classis duplicia.

5. Secundę classis sunt Circumcisio Domini, Festum Sanctę Trinitatis, Purificatio, Annunciatio, Natiuitas Beatę Virginis, Natalitia duodecim Apostolorum; hoc est, de numero duodecim, Festa Euangelistarum, Inuentio Sanctę Crucis (quod fuit additum huic classi a Clem. VIII.) Festum Sancti Laurentij, Dedicatio S. Michaelis Archangeli, de quibus in Proprio Sanctorum. Quibus adde Festa SS. Stephani, & Innocentium, quę infra suo loco probabimus, hęc igitur Festa num. 22.

6. Duplicia maiora per annum, quę, vt dicemus, integras habent Vesperas in concursu cum alijs Duplicibus minoribus, sunt hęc; Transfiguratio Domini, Exaltatio Sanctę Crucis. Festum Niuis, Visitatio, Pręsentatio, Conceptio Beatę Marię, Apparitio Sancti Michaelis, Cathedra Sancti Petri vtraque; Festum eiusdem ad Vincula, Conuersio Sancti Pauli, Festum Sancti Ioannis ante portā Latinam, Sancti Barnabę Apostoli, Dies Octaua Epiphanię, Dies item Octaua Corporis Christi, & Ascensionis eiusdę

B item

item Patroni locorum minus principales nisi sint in Calendario Romano altioris classis: sunt autem Festa hæc nu. 16. in vniuersali ecclesia.

7 Reliqua duplicia sunt Minora, quibus in Calendario apponitur hæc vox, Duplex & præterea Dies Octauæ Festorum Octauam habentium, quarum supra non meminimus; sunt autem illa nu. 31. hæc verò sunt nu. 9. in Breuiario. ergo Duplicia n. 98. in Breuiario celebrantur.

8 Neq. distinguas adhuc, vt Festa Beatorum tantum minora sint Festis minoribus Canonizatorum, ita, vt habeant hæc integras vtrasque Vesperas (quod est priuilegium Festorum maiorum per annum, de concurr. off. n. 2.) quia in eo tantum differunt, quod Canonizati vbiq. coli possunt, non autem Beatificati.

9 De priuilegijs Festorum duplicium respectu aliorum, & inter se, dicemus, cum de concurrentia, & occurrentia officij, de Matutino, Precibus, & Suffragijs.

10 De Sancto, cuius insignis habetur Reliquia, si concedatur Officium, sit duplex minus per annum. Sacra Rituum Congreg. 23. Nouembr. 1602. vt supra diximus *Sectione 1. cap. 5. tit. 2. n. 8.*

De Semiduplici. Cap. III.

1 **H**æc vox: *Semiduplex* apud *Durandum lib. 7. c. 1.* habetur. Dicebatur antea nouem lectionum, apud *Radulph. propos. 17.* Alij vocauerunt solemne, vt in *Breuiar. Venetys edito. ann. 1550.* Alij, non duplex, vt legi in antiquioribus Breuiarijs. Idem sonant, eo quod in officio nouem lectiones leguntur, vt à simplici distinguatur; non duplicantur Anaphonæ, vt differat à duplici.

2 Semiduplici ritu gaudent Dominice per annum, & ea Sanctorum Festa, quibus in Calendario apposita est vox, *semiduplex*, numero hodie vltra 40. item dies infra octauas, quæ iure merito minores sunt die Festo, & die octaua, sunt autem & hi numero vltra quadraginta, quate semiduplicia cum Dominicis excedunt num. 130.

3 De Sancto cuius Reliquia non insignis habetur, si concedatur Officium, debet esse semiduplex, ad differentiam insignis Reliquie.

4 De Sanctis locorum consuevit Sancta sedes Apostolica in ijs locis, vbi neq. Reliquie insignes extant, concedere Officium semiduplex, ne Dominicæ Officium, quod est Domini, impediatur ab Officio semidup. quod notat expresse *Clem. VIII. 19. Iuny 1601.* quando concedit vniuersæ Congregationi Eremitarum S. Augustini Officium Semiduplex de B. Ioanne à S. Facundo Hispano; cuius Bullæ tenorem refert *Castellanus in Compendio Bularum in tertia editione Venetys 1605.* Inuentiones, Translationes hæc eadem lege colendæ forent, ad differentiam Festorum principalium, quod obseruat Ecclesia in Inuentione S. Stephani Protomart. in qua hæc scribimus.

5 De Sancto, cuius habetur Ecclesia Abbatialis, Parochialis, vel Regularium, vel Monialium, hoc solo titulo, fiebat ante annos tres semiduplex in multis locis; at nescio quo iure, nam Officium feriale ferè totum omittebatur cum Officio Beatæ Virginis in Choro, & Defunctorum, & quod magis dolebam, feriarum Quadragesimalium, à quibus antiqui remouebant Festa Sanctorum, & à quibus in recognitione Breuiarij Octauæ sunt exclusæ; contra quos acerrimè inuehit *Radulphus propos. 17.* ea potissimum ratione, quod tollitur continuatio, & recitatio totius Psalterij, & feriale Officium, inquit, Domini Officium est, quod à quocunque seruo non debet obrui. Videant Episcopi, ne pluralitate Festorum fiat iniuria Officio seriali Domini Dei nostri. Sed ecce, Deo dante, sublati sunt abusus à Sacra Rituum Congregatione, Decreto edito, die quo supra *sect. 1. cap. 5. tit. 2. num. 9.* in hæc verba; *vetuit, & prohibuit celebrari per totam ciuitatem, vel diocesim, etiam de cuiusque Ordinarij licentia, Missam, vel Festum cum Officio de Sancto, eo quod in loco adsit Ecclesia Parochialis, vel Regularis, aut aliqua Reliquia; sed tantum in ipsius Sancti Ecclesia*

lia Titulari, seu ubi asseruatur insignis Reliquia. & non alibi. Quæ verò sit insignis Reliquia, eadem Sacra Congregatio declarauit statim, & nos descripsimus in primo t. p. 1. tit. 11. circa finem. addidit pœnam eadem Sacra Congregatio ibid. nimirum, quod aliter non sit satis recitandi diuini Officij; & consequenter infligitur pœna non faciendi à clero fructus suos beneficiorum, præter lethale peccatum; quod committitur, eadem Sacra Congregatio declarauit, comprehendendi in dicto Decreto Ecclesias Abbatiales die 28. Septembris 1628.

6 De priuilegijs festi, seu Officij semiduplicis agemus infra in pluribus locis.

De Simplici. Cap. I V.

1 **D**Vrandus loc. cit. usurpat hanc vocem: Simplex. Antea vocabant Officium trium lectionum, *Microl. cap. 44. & Radulph. propos. 17.*

2 Festa verò simplicia, quibus in Calendario nihil apponitur, superant hodie centenarium numerum, de quibus agemus singillatim in proprio Sanctorum.

3 Qui numerus centenarius, quàm rectè cõgruat, accipe ex Sancto Bernardo, & Radulpho. Numerositas Festiuitatum, inquit Bernardus ad Canon. Lugdun. ciues decet, non exules. Radulphus autem propos. cit. addit sumendam esse nimirum proportionem à Christo, qui duodecim elegit Apostolos, quos posuit in superiori gradu; in inferiori verò posuit septuaginta duos Discipulos, hoc est, sexies duodecim Vnus est Christus, cui datur Officium Dominicæ; Apostoli duodecim sunt ergo & Festa Sanctorum solemnia in minori numero esse debent, quàm numerus Dominicarum, simplicia plura esse debent (cum quibus stat recitatio Psalterij) sicuti à Christo multiplicantur Discipuli. Duplicia Sanctorum (non loquor de Duplicibus Christi Festis) in Calendario Romano sunt num. sexaginta quatuor, Sanctorum semiduplicia ad quadraginta conuenit ergo, vt simplicia

excedant, vt sit, numerum centesimum.

4 Incipit à Vesperis quidem, sed feriabilibus, & terminatur Officium simplex ad Nonam. *Microl. c. 44. & Radulph. propos. 18.*

De Dominica. Cap. V.

1 **D**E Officio Dominicæ *Microl. c. 62.* hæc habet memoranda. In omni Dominica ecclesiastico conuentui cum Officio Dominicæ satisfacimus, nisi aliqua multum celebris (nota) festiuitas occurrat. Addo ego, ratione Dominicæ quædam officia festiuiora fieri, vt videre est in Festo Innocentium, & in vigilia Natiuitatis Domini, quibus datur, alleluia, Te Deum, respectiue cum consequentibus.

2 De Dominicis Aduentus, & à Septuagesima vsque ad Octauam Pasche, quæ sunt maioris reuerentiæ, & cultus, testatur Radulph. propos. 15. eas nunquam omitti; quod & hodie obseruamus.

3 Dominicæ infra Octauas Natiuitatis: ex *Microl. cap. 37.* Epiphaniæ, ex eodem cap. 41. Ascensionis Domini, ex eodem cap. 37. & Corporis Christi ex *Vrbano IV.* sunt priuilegiatæ, ita vt Officium non sit Dominicale, sed de Octaua, & de Domino tamen ratio est, ex *Microl.* vt officium instanti celebritati concorder, hoc est, summæ celebritati Domini, nam in Dominicis alijs infra Octauas Sanctorum non est æquum, vt Officium Dominicale, quod Domini est, cedat Officio Sancti, cuius dies infra Octauam celebratur. Addi potest alia ratio pro Dominicis infra Octauas Natiuitatis, & Epiphaniæ, quia scilicet vt plurimum illa Natiuitatis celebratur extra diem Dominicum, & hæc Epiphaniæ celebratur aliquando in Sabbato, Extra verò diem ipsum Dominicum non dicuntur congruè Psalmi de Dominica eidem diei præcisè Assignati.

4 Queritur; cur à Natiuitate Domini vsque ad Epiphaniam inclusiue dantur Dominicæ, in quibus nulla prorsus contingit fieri de iisdem commemoratio, vnde & in Calendarijs dicuntur Vacantes?

B 2 tes?

tes? Ratio dabitur, quia sicut occurrens Festo Sancti Siluestri in Dominica fit de Festo cum commemoratione Dominica; ita in Festo (puta, Sancti Ioannis) occurrente in Dominica, poterat idem fieri. Verum incongruum erat, si occurreret Festum Natiuitatis, vel Circumcisionis, vel Epiphaniae in Dominica, quod vna simul cum Festo Domini fieret commemoratio eodem die de Festo eiusdem Domini, quod est Dominica: in gratiam autem Natiuitatis Domini, & Circumcisionis fuit ordinatum, quod nec in tribus Festis, & octauis diebus S. Stephani, S. Ioannis, & SS. Innocentium haberetur ratio Dominicae occurrentis; de qua tamen infra octauam, tamquam de Dominica impedita, fit Officium post festum S. Thomae, vel in festo S. Thomae, hoc eodem translato in feriam sequentem & ita congruit Euangelium, quod legitur ratione Dominicae, legi post natum Christum, non eodem veluti nascente per quamdam representationem, eadem ratio militat in Vigilia Epiphaniae, & in Epiphania; in quibus, si occurrit Dominica, ea vacat, neque habet Euangelium, quod tempori conueniat, neque consequenter commemorationem; immo neque ex textu Evangelico decerpi potuit, quod legitur conuenienter in Dominicis occurrentibus intra haec Festa, vt rite consideranti patet (Euangelium autem est caput totius officij ait *Rupert. lib. 1. c. 37.*) & ea, quae leguntur in Dominica infra Octauam Natiuitatis, & in Vigilia Epiphaniae anticipatè leguntur, cum ea contigerint post Purificationem Beatae Virginis, vt patet in textu Evangelico S. Lucae, & S. Matthaei.

5 Dominicis post Epiphaniam additum est à Pio Quinto Officium Dominicae sextae, antiquius autè, si Dominica sexta occurreret, in ea reperebatur Officium Dominicae praecedentis, teste *Durand. l. 6. cap. 23.* quae nunc supersunt, vel in Sabbato praecedenti, vel inter Dominicas post Pentecostem celebrantur, ita vt non omittatur Dominica vlla (vide cultum diei Dominicae) quin de ea saltem com-

memoratio fiat, si minus Officium fieri queat. explicat *Radulph. propof. 5.* in hanc rem illud Psalm. 117. quod in Officio primae diei Dominicae legitur: *Constituite diem solemnem in frequentationibus;* (vt legit Psalter. Romanum, & Ambrosianum) id est, vt frequenter Dominicis diebus seruetur Officium Dominicale, nisi magna festiuitas occurrat: *vsque ad Cornu Altaris.* hoc est, etiam Officium Missae Dominicale obseruando. Haec ille.

6 Dominicarum post Pentecostem Officia sunt 24. quod si *Berno de quibusdam ad Missam spect. c. 6.* numeret tantummodo viginti tres Dominicas, ideo est, quia quintam superaddit Aduetus, quod in idem recidit, vt nimirum praeter Aduentum, & à Septuagesima ad Festum Trinitatis, Dominicae per annum non excedant numerum trigessimum, vt rite numeranti patet.

7 Quae igitur non possunt celebrari ante Septuagesimam, transferuntur post 23. Dominicam Pentecostis, vt nulla vacet. Post Pentecostem verò ad summum erunt Dominicae 28. de qua numero *Berno loco cit. ait:* Septenario quater ducto in hanc perfectionis summam excrefcit, & nulli dubium est, quin septem ad Spiritum Sanctum, quatuor verò pertineant ad Euangelium; quia per septiformem gratiam Spiritus Sancti (in Pentecoste effusam) praedicatum est Euangelium per quatuor mundi plagas. Haec ille.

8 Vltimo loco semper ponitur, quae vocatur vigesima quarta. *Microl. c. 26.* vt vltimum, inquit, officium in proxima tantè hebdomada ante Aduentum Domini cantetur. Est enim praeparatio Domini aduentus; Atque, vt notauit *Azor. lib. 10. cap. 15.* finiuntur Ecclesiastica Officia in commemoratione extremi futuri iudicij, sicut etiam similiter inchoantur, vt patet legenti Euangelia Domin. 24. & Domin. prima Aduentus. Adde ideo Dominicam 24. de iudicio futuro semper esse vltimam anni Ecclesiasticè, qui incipit in Aduentu, qui Ecclesia in toto anni curriculo representare studet Christi actiones à primo Aduetu in carne, vsq; ad

se-

secundum in fine mundi aduentum.

9 Si quæ superfit Dominica, ita, vt propriè in die Dominico locum non habeat, (quod accidere potest in Officio secundæ Dominicæ, de qua tamen habetur propria Rubrica *sect. 6. cap. 8.* vel sequentium post Epiph. & in officio Dominicæ 23. post Pentecost.) tunc fit de Dominica exclusa in Sabbato præcedenti, non impedito festo nouem lectionum, alioquin in alia immediatè præcedenti feria, seu Festo simplici, in qua, seu quo officium fiat de feria, & legantur tres lectiones de Homil. Dominicæ, & in Laudib. dicatur Antiphona ad Benedictus, & oratio de Dominica currente proprio loco cum commemoratione Festi simplicis, & nota, præcedentem feriam non esse ad libitum, sed Sabbato solum impedito nouem lectionum; & illud verbum, *fit*, quod habetur in Rubr. de *Domin. n. 4.* est coniungendum cum verbo, *legitur*, ita vt ambo sint, imperantia. quod si tota hebdomada sit impedita officijs nouem lectionum, etiam translatis (quod in postrema Breuiarij recognitione additum est) tunc in Sabbato legatur nona lectio de Homilia illius Dominicæ, & de eadè fiat commemoratio in Ludibus tantum, cum Antiphona, & Oratione propria. Hæc in Rubricis de *Dominica tit. 4. nu. 4. & 5.* Ratio est, ne officium vllius Dominicæ omittatur, tum ne admirationi populo sit, quod ante Clementem VIII. fiebat, dum, translato semiduplici Festo, fiebat officium de Dominica extra suum diem, & propriam sedem, quæ ob anni angustiam deerat, quod populum facillè latet; qui tamen erga Festum de Sancto semiduplex deuotius moueri solet.

10 Ex quo etiam patet, quod, impedito Sabbato, vt supra, aut feria sexta, aut quinta à Festo simplici, non erit anticipandū officium prædictarum Dominicarum, feria quarta, aut tertia, in qua nullū fortasse occurrit Festum. nam neq; simplex Officium B. Virg. in Sabbato, neque Festum simplex in eodem occurrens impedit, quo minus in Sabbato fiat officium de Dominica, quæ superfit; sed tantum D. Barth. Gauant. Tom. II.

officium nouem lectionum impedit officium Dominicæ; & curandum est, quoad eius fieri potest, vt propius ad Sabbatum fiat de ea Dominica officium.

11 Excellunt hæc Dominicæ, quibus cedunt etiam Patroni, neque vnumquam mittuntur, Primæ classis idcirco cognominatæ: nimirum Prima Aduentus, & Quadragesimæ, Dominicæ Passionis, Palmarum, in Albis, in quibus decet populum moueri ad mysteria maiora in iisdem celebrata Redemptionis nostræ, tum officio, tum colore paramentorum, Aliæ minores, ideo dictæ secundæ classis cedunt quidem Festis Patroni loci, Tituli Ecclesiæ, & eiusdem Dedicacionis, quæ ad afficiendum populum maxime valent; alij autem minime cedunt Sanctorum Festis, nimirum secundæ, tertiæ, quartæ Aduentus, & Quadragesimæ, Dominicæ Septuagesimæ, Quinquagesimæ; quarum ritum in proprio de tempore inuestigabimus.

12 Dominica prima mensium habet rationem potissimam in Breuiario, quia in ea solent poni initia sacrorum librorum cum suis Responsorijs. Ea igitur prima esse dicitur, quæ venit in Calendis mensis, vel est proximior (siue ante, siue post) ipsis Calendis; quod nisi fieret in mense Nouembris, deficeret tempus necessariū ad legendos sacros libros eidem mensi assignatos, adueniente Dominica prima Aduentus finem Nouembris, vt notatum est in Breuiarijs M. S. antiquissimis.

13 Dominica verò prima Aduentus est ea, quæ proximior est Festo S. Andrea, vel quæ venerit in ipso Festo. *Dur. lib. 6. c. 2.* seu vt cum Radulpho loquit, *prop. 16.* post crastinum Sanctæ Catherinæ. neque enim ante crastinum, neq; in crastino eiusdem Virginis contingit initium Aduentus. De officio Dominicali dicemus, cum de Matutino, & alijs.

De Feria. Cap. VI.

1 **F**eria à sancto inquit, *Rabanus 2. de instit. clericor. c. 46.* quæ vox apud Ecclesiasticos antiquior est Siluestro, ex eodem *ibid.* De ea apud *Tertull. aduers.*

B 3 Psychicos

Psychicos cap. 8. & cap. 14. vbi ait Nobis omnis dies etiam vulgata, consecratione celebratur. cū enim horrerēt fideles nominare dies à dijs gentium, vel Iudaico more à Sabbato primam, secundam Sabbati, &c. ideo ac si Dominica prima feria diceretur appellauere reliquos dies, feriam secundam, tertiam &c. retento tantum nomine Sabbati. Vacante itaque die ab alijs Christi, vel Sanctorum Festis, fit de feria quod officium Domini est: vt quisq; intelligat, se Deo debitū vni Deo vacare debere. Appellabāt antiqui officium feriale, triū Responsoriorum officium.

2. Feriarum genus duplex; maius alterum dicitur, eo quod de feria minori seper fit in officio saltem commemoratio, nempe de feria qualibet Aduentus, Quadragesimæ, Quatuor Temporum, & secunda Rogationum; quæ distinctio maiorum, & minorum in recognitione Breuiarij Clementina inuenta est, occasione Tabellarum de occurrentia, & concurrentia in fine Rubricarum editarum ad faciliorem Tabellarum vsū, auctore huius operis ipsas Tabellas reformante iussu maiorum.

3. Occurrit autem per annū officium feriale, serē quadragies, nisi occupetur dies à Festis mobilibus, seu Dominicis, vel diebus infra octauas particulariū ecclesiarū, seu à S. Maria in Sabbato, seu à Festis locorū proprijs. Vide ergo, an expediat minui adhuc hūc feriarum numerū.

4. De feriali officio, & partibus eius, agemus infra, cum de singulis partibus Officij.

De Vigilia. Cap. VII.

1. **Q**uædam Vigilia cum ieiunio celebratur, & pleræque: paciffimæ sine ieiunio, videlicet, Vig. Epiph. & Ascensionis Domini de quarum ieiunio lex nulla est, ob lætitiā Natalis Domini & eiusdem Resurrectionis. Quam ob causam, seu causas neq; ieiunatur pridie S. Ioannis Apostoli, & Euangelistæ, neq; Sanctorum Philippi, & Iacobi, tempore Paschali, ex *Innoc. III. de obseru. ieiun.*

tit. 46. c. 2. Vigilia cum ieiunio in Breuiario Romano sunt quatuordecim.

2. Vigilia occurrens in Dominica trāsfertur in Sabbatum precedens; exceptis Vigilijs Natiuitatis Domini, & Epiphaniæ de quibus fit officium eo die, quo occurrunt *Radul. propos. 19.* primo quidem ne ieiunemus in Dominica quod prohibetur *dist. 76. c. 21. vti nam in const. Apost. lib. 5. cap. 21.* deinde, vt cum ieiunio bona sit oratio, & Officium ad preparationem Festi. Ieiunium ab Hebrais fieri solitum pridie Sabbati, numquam in Sabbato, testatur Moses *Egyptius de temp. cap. de Sabbato, & cap. de Ieiunio.* Vigilia verò Natiuitatis Officium, vt festiuum, separatur eo casu à ieiunio, quod fit in Sabbato; sicut etiam Vigilia Epiphaniæ Officium festiuum est, non feriale, & ieiunio caret.

3. Vigilia occurrens in Festo primæ classis in Officio nullum habet locum, neque etiam commemorationem, ne solēnitas imminuatur. immo expediret, auctoritate maiorum, eo casu anticipari ieiunium ante illud Festum primæ classis eo modo; quo testatur *Nauiar. in Man. cap. 21. num. 11.* Leonem X. statuisse, vt eo anno, quo vigilia S. Ioan. Baptiste incidit in Festum Corporis Christi, pridie eiusdem Festi ieiunetur, quarta scilicet feria, Caiet. etiam docet in *V. Ieiunium cum Taberna, & alij*, posse Episcopum in festo solempni Patroni loci, si in eo occurrat Vigilia transfere ieiunium in pridie, num diem, sicuti ob festum S. Christianæ Patronæ ieiunatur pridie eius festi ratione Vigiliæ S. Iacobi Apostoli. Officium autem Vigiliæ in his casibus non est anticipandum. separari namque possunt officium Vigiliæ, & ieiunium eiusdem; quod patet in Vigilia Nat. Dom. cum occurrat in Dominica.

4. Vigilia occurrens in ferijs maioribus omittitur in officio, ita, vt nec de ea commemoratio fiat. quia ferie maiores sunt ferie Domini, & Vigiliæ sunt ferie feruorum Domini, quæ vt minores cedere debent, cum de vtriusque non possit officium fieri neque pro commemoratione alterius legi Homilia congruenter post Ho-

miliam alterius in officio trium lectionum, quæ eo casu sunt, vel de scriptura ordinaria, vt in Aduentu: vel de Homilia, vt in Quadagesima.

5. Officio Vigiliæ, quod totum erat de feria, addidit Pius V. Homiliam in Euangelium quod in Missa legebatur, *Azor. lib. 10. cap. 16. quest. 8.*

6. De partibus Officij Vigiliæ dicemus infra, & terminatur ad Nonam.

De Octaua. Cap. VIII.

Christo Domino constituta sunt octauæ quinque: Natiuitatis, Epiphaniæ, Paschatis, Ascensionis, & Corporis Christi. Spiritui sancto, Pentecostis. Beate Virgini, duæ; Natiuitatis, & Assumptionis; Natiuitati Sancti Ioannis Baptiste, Martyrio SS. Apostolorum Petri, & Pauli; Festo Omnium Sanctorum; Sanctis Stephano, Ioanni Euangelista, Innocentibus, & Laurentio; Dedicationi propriæ Ecclesiæ; Patrono principali loci, & Titulari in eorum principali festo. De quarum origine vide, quæ scripsimus in *Præfatione ad Octauarium Romanum*, vbi & casus explicauimus octauarum. De Patrono loci Microl. sub obscure tradit c. 43. quare non excedunt numerum septemdecim consueuerunt cum octauis solemniter celebrari Festa Sanctorum apud quasdam Ecclesias, Congregat. & Religiones, quæ in Rubr. de *Octauis n. 1.* non abrogantur; sed post editum à Pio V. Breviarium nulla potest induci Octaua, ultra prædictas, sine Sedis Apostolicæ auctoritate. Ex quo, qui addit recentior, fieri Festum cum octaua; tum Canonizationis, tum Beatificationis Sanctorum aperte fallitur si loquatur, præcisa licentia sanctæ Sedis Apostolicæ.

2. Inter has octauas est differentia, quæ reuocari potest ad quatuor gradus. In primo gradu sunt Octauæ Paschatis, & Pentecostis, in quibus non fit de Festo aliquo nec etiam de Patrono loci, Titulo, seu dedicatione Ecclesiæ. In secundo, gradu Octaua Epiphaniæ admittit tantum Festum de Patrono, vel Titulari Eccle-

sie, & Dedicationis propriæ Ecclesiæ, non tamen in die Octaua in qua celebratur Baptismus Christi, & dicitur à *Dur. lib. 6. c. 17.* Octaua suppletionis, quia eo die supplemus, quod in Festo Epiphaniæ recolimus minus aperte, idest, Baptismum Christi cui cedere debet Patroni Festum vt. serui Domino. In tertio gradu Octaua Corporis Christi admittit tantum Festa duplicia non tamen translata, vt decretum est in recognitione postrema Breuiarij; nisi translata sint altioris ordinis vt. de Festo S. Ioannis Baptiste dicemus. Nō admittit semiduplia, ex Decreto Ioan. XXII. quod habetur in Breuiar. M. S. Biblioth. S. I. Idori de Vrbe. In quarto gradu Octauæ reliquæ Natiuitatis Domini, Ascensionis, & aliorum Sanctorum admittunt quæcumque Festa etiam semiduplia. Neque mireris, quod in Octaua Natiuitatis admittatur semiduplia, quia scola Natiuitatis Christi est officina humilitatis, ex *S. Augustino*. Ascensionis uero Respectu Ecclesiæ militatis est Octaua mixta incertore, ob discessum Christi.

3. Rubrica, de *Octauis n. 1.* addit: *etiam translata*. quod verbum verificatur in duplicibus; quia verè celebrantur quocumque die infra dictas octauas, at in semiduplicibus non videtur verificari nam Festum S. Leonis 28. Iunii, si occurrat in Dominica, transfertur post Octauam Apostolorum; vt dicitur in propria Rubrica, ergo idem fiet de alijs semiduplicibus. Verum Rubrica satis verificatur in duobus casibus: primo quādo semiduplex occurrit in Dominica; secundo, quādo in Festo Ascensionis Domini: in quibus casibus transfertur semiduplex in diē proximè, sequentem, si non est impedita; & sic infra octauam fit de semiduplici translato in Ecclesijs particularibus cōtingit sæpius semiduplex occurrere in Festo maiori, quod habet octauam & de eo fit in secunda die infra octauam. Rubrica verò hæc non loquitur de semiduplicibus occurrentibus ante octauam, quæ sine dubio transferri debent post octauam: sed de occurrentibus in festo, seu in Dominica infra octauam, & de translatione

tionem in diem proximè sequentem, non impeditum a l'o Festo.

4 Adhuc accidit alia differentia inter Octauas trium graduum posteriorum, quod occurrète Festo in iisdem admissio, vt supra, semper rament de Octaua Epiphania, Corporis Christi, & Natiuitatis eiusdem sit commemoratio, ob eandem dignitatem. Infra alias Octauas Ascensionis, & aliorum Festorum, occurrentibus Festis minoribus, accidit, vt neque de ijs octauis fiat commemoratio vt dicitur, cum de cōmemorationibus: fortasse quia tria illa Festa nostra sunt; Festum verò Ascensionis Angelorum potius, quam nostrum; aliorum denique Sanctorum quia sunt Festa non aequalia tribus primis, ideo quandoque nulla fit cōmemoratio.

5 Omnes dies octauarum pro vna festiuitate computantur, ait *Radulph. propos. 23.* qui etiam *propos. 19.* appellat Octauam prorogationem Festi. Ex quo sequitur, quod eo nobilior est octaua, quo minus interrupta est à Festis aliorum.

6 At vndenam maior octauarum dignitas attendi debet praesertim, si duae occurrant simul celebrandae? Certè penes classem Festorum; nam primae classis dignior est secundae; in eadem verò classe attende personas hoc ordine, Christum, B. Virginem, Angelos, S. Ioannem Baptistam, Apostolos, & alios iuxta ordinem Litaniarum, & Rubricam de concurrentia officij num. 2. & ceteris paribus dignior est ea octaua, quam celebrat vniuersalis Ecclesia.

7 Dubitari potest de Dedicacionis Octaua, an sit maior, quam Octaua Patroni loci seu Tituli Ecclesiae? *S. Thom. l. 2. c. 10.* docet, maius esse Festum Dedicacionis Ecclesiae, quam alicuius Sancti; quia in illo recoluntur beneficia toti Ecclesiae collata, quae superant beneficia cuius Sancto donata, quae in eiusdem Festo celebrantur: ergo erit Octaua Dedicacionis Ecclesiae dignior, quam Octaua Patroni loci, & eadem ratione dignior erit Octaua Assumptionis Beatae Virg. quae Octaua Dedicacionis, quia maiora beneficia contulit Deus vni Deiparae in eius Assumptione, quam contulerit toti

militanti Ecclesiae; cum praesertim Theologi doceant, collectiue in Deipara Virgine esse omnia gratiae, & gloriae dona, quae Angelis, & hominibus singillatim distributa fuerunt. Confirmatur haec doctrina ex Rubr. Breuiarij tit. de duplici. n. 1. vbi prius recenseatur Dedicatio propriae Ecclesiae, quam Patronus loci, seu Titularis Ecclesiae, & tit. de Octauis num. 1. vbi prius nominatur Dedicacionis Octaua, quam principalis Patroni, veluti dignior, & nobilior, ceteris paribus; & in fine Breuiarij additae sunt lectiones propriae pro tota octaua Dedicacionis, non item pro alijs omnibus Patronis locorum: quibus postremo prouisum est cum Octauario Romano à nobis edito, & Sacra Rituum Congreg. approbato.

8 In postrema recognitione Breuiarij actum est de excludendis octauis ab Aduentu, sicuti à Quadragesima; sed illud saltem congruere visum est, eas excludi à die 17. Decembris vsque ad Epiphaniam; & ante Natiuitatem quidem ea ratione, quam num. sequenti dicemus; post Natiuitatem verò, quia dies omnes & singuli proprium officium habent nullo modo omittendum. fieri verò de octaua, quae non habetur in Breuiario, per solam commemoracionem, visum est modicum quid, quod congruentius omitti potest, in gratiam infantiae Christi, & octauarum non sine mysterio comitantium Natiuitatem Christi, ex S. Bern.

9 Accidit etiam, inchoatas non compleri octauas Festorum de Sanctis, & praesertim in tribus casibus. Primus est, quando adueniet dies 17. Decembris, in qua ponuntur Antiphonae propriae, quod in postrema Breuiarij recognitione merito decretum est, ne omittantur quotannis Antiphonae praelegatae; quas recitabant antiqui in Festis occurrentibus, additis ideo Laudibus ferialibus. Quare, si occurrat dies Octaua Festi habentis octauam in die 17. Decembris, in pridianis Vesperis nihil fiat, neque commemoratio de Octaua, cum in sequenti die nihil item sit de ea faciendum: nam argumento à simili mox infra numero 13.

pro-

probabimus, non conuenire, vt habeat in primis Vesperis aliquid illud Festum, seu Officium illud, quod nihil omnino debet habere in Laudibus. & Vesperis secundis. Alter casus est, quādo aduenit Feria Quarta Cinerum, pridie cuius eodem modo, quo nunc dictum est, abrumpenda est Octaua Festi habentis Octauam. Tertius est, adueniente Vigilia Pentecostis, quæ loco citato eiusdem est priuilegij ad Octauas mutandas cum prædictis ferijs certè ante *Microlog. cap. 48.* non celebrabantur Festa in Quadragesima, & hodie paucissima; ergo conuenit, vt abstinemus in Quadragesima à prorogatione Festorum, hoc est, Octaua, Natalis Domini, sicuti Pascha, debet habere quæ si octauam ante, & post, licet non æqualem: & conuenit etiam in Vigilia Pentecostis cessare octauam, quæ omne Festum, etiam Patroni, excludit.

10 Dierum infra Octauam Officium est semiduplex, exceptis primis duobus post Pascha, & Pentecostem, quorum Officium duplex est. Diei verò Octauæ duo sunt priuilegia; alterum est, quod numquam transfertur; alterum est, quod duplici ritu celebratur; quia est repetitio Festi, quod à *Radulph. propof. 19.* in maioribus Octauis significatur. *Microlog. c. 41.* scribit, quod diei infra octauam minoris, idest, Sanctorum, Officium erat feriale trium lectionum. *cap. 44.* quod neque mentio per medios dies agebatur, quia extremi tantum dies celebrantur: nihilominus hodiernum ritum in *Breuiarijs M.S. ante annos 300.* ego reperi; licet *Radulph. propof. 19.* eiusdem ætatis dicat eadem, quæ *Micrologus.* Per idē (puto) tempus, mutatus fuit ritus in hodiernū, vt esset communis omnibus Octauis.

11 Festum habens octauam, si transferatur post octo dies à die Festi, non celebratur eo anno cum octaua. Non enim numeratur octaua à Festo, sed à die, quo ille Sanctus obiit, vel obiisse creditur, cui fit Festum, nisi aliud ex priuilegio concedatur. *de transl. Fest. num. 1.*

12 Dies Octaua, quia non transfertur, excludit, & transferri facit Festū Duplex

in ea occurrens per annum, siue sit maius, siue minus; vt dicitur *de Translatione Festorum. num. 2.* & in Tabella de Concurrentia, in qua Duplex per annum comprehendit maius, & minus: qua de re dubitarunt aliqui, eo quia inquirunt, in concursu Duplicis maioris cum die octaua, illud habet integras Vesp. sed est ratio dispar in occurfu, quæ communis est Duplici maiori, & minori per annum, ne scilicet omittatur officium diei octauæ in proprio die. cedit autem solemnibus Festis primæ, & secundæ Classis, ita vt de die Octaua non nisi fiat commemoratio; vt quādo in die Octaua Corporis Christi occurrit Festum S. Ioannis Baptistæ; de quo fit officium cum commem. octauæ, ex Decreto *Io. XXII.* supra citato, in quo meminit, non modo Festi S. Ioan. sed etiam alterius Festi ex maioribus.

Excipe Octauā diem Natiuitatis, quæ est secundæ Classis, & Epiphaniæ, quæ est priuilegiata, vt diximus, ob Baptismū Christi. hæc namque excludunt alia Festa. cedit item dies Octaua Dominicis, quæ excludunt Festa duplicia per annum, puta Septuagesimæ, Sexagesimæ, & similibus, vt dicitur *de Translatione Festorum num. 1.* in quibus fit tantum commem. de die octaua.

13 Sed quid agendum erit in primis Vespertis communibus diei Octauæ, & Domicicæ Priuilegiatæ? Recitabis Vesperas cum Psalmis Sabbati, à Capitulo de Dominica priuilegiata, & in fine addes commemorationem diei Octauæ, vt in primis Vespertis Festi. ita decreuit, me petente, Sacra Rituum Congregatio die 9. *Novembris 1622.* & ratio desumitur à simili, ex *Rubr. de Concurrentia nu. 10.* vbi, cum ageretur de simplici Festo occurrēte in Feria quarta Cinerum, in qua de Festo fit tantum commemoratio, eadem tantum commemoratio Festi decernitur in primis eiusdem Vesperis; quia, inquit, cum in sequenti die Festum non habeat Officium, nec etiam conuenit habere primas Vesperas in precedenti die. Voluissent alij, primas Vesperas diei Octauæ integras ritu duplici re-

ei recitari: sed absurdum visum est inchoare eum omni solemnitate diem Octauam, quæ sequenti die officium non habet. Alij dimidiatas Vesperas vsque ad Capitulum ritu semiduplici de Octaua, Capitulum deinde de Dominica: at hoc modo non erant primæ Vesperæ de die octaua, vt patet, cum ritu semiduplici; neque erant secundæ Vesperæ de die infra octauam, quæ terminatur in Nona Sabbati, & in Psalmo quinto erat difficultas; an dicendus ille, qui in primis, aut in secundis Vesperis Festi; & pro commemoratione diei octauæ Antiph. ad Magnificat, vt in primis Vesperis Festi, incongruè dicebatur, ratione diei infra octauam. Maluissent alij abrupti Octauam in Sabbato ad Vesperas, & nihil de ea fieri amplius, vt supra diximus. *nu. 8.* sed visa est ratio longe dispar in Dominicis privilegiatis, extra Quadragesimam, Natalitium tempus, & Pentecostes. Quare sola commemoratione contenti de die octaua, tam in primis eiusdem Vesperis, quam in Laudibus, & secundis Vesperis, omiffisque precibus ad Primam, & Cōpletorium, & Suffragijs communibus, decreuerunt Eminentiss. Patres, & sapientissimi, vt prædiximus, nempe in gratiam diei octauæ, & Dominicæ occurrentis privilegiatæ: quibus & obsequendum erit.

14 In secundis etiam Vesperis diei Octauæ occurrentis in Dominica privilegiata, eadem Dominica conferuat sedem sibi acquisitam, ita vt de die Octaua fiat tantum commemoratio, vt in secundis Vesperis Festi, quod si Dominica ipsa cōcurrat cum sequenti Festo duplici, adhuc commemoratio diei Octauæ post Dominicæ commemorationem fiet; non autem, si cōcurrat cum semiduplici; quia tunc Vesperæ erunt de Dominica cum commemoratione diei Octauæ, vt in secundis Vesperis Festi; & deinde semiduplicis, vt in primis eiusdem Vesperis; quia in pari gradu commemorationis nobilior est diei Octauæ, quam Festi semiduplicis commemoratio.

15 Ceterum ordinariè dies Octaua si

concurrat cum alia die Octaua, à Capitulo fit de sequenti cum commemoratione præcedentis, excepta Octaua Corporis Christi concurrente cum Octaua Sancti Ioannis Baptistæ; de qua fit tantum commemoratio; & quando in Breuiario aliter notatur, vt in Octauis SS. Stephani, & Ioannis Euangelistæ, &c. in Rubric. de *Concurrentia Officij num. 7.*

16 Dies eadem Octaua si concurrat cū sequenti Duplici minori, etiam translato, à Capitulo fit de sequenti cum commemoratione octauæ, si cum maiori, fit totum de sequenti, commemor. de præcedenti, vt in die octaua S. Ioannis Baptistæ, excipe dies Octauæ Epiphaniæ, Paschæ, Ascensionis, & Corporis Christi, in quibus ob earum dignitatem secundæ Vesperæ, etiam in concursu cum Duplici maiori per annum; & multo magis primæ Vesp. Octauarum Ascensionis, & Corporis Christi, vt in postrema Breuiarij recognitione decretum est, debent esse integræ.

Et quidem de secundis Vesperis Octauæ Corporis Christi est lex conuenientissima, noua tamen post Io. XXII. qui in Decreto supra citato iusserat fieri à Capitulo de sequenti: eadem autem est ratio in Octaua Ascensionis.

17 Si concurrat cum Festo primæ classis, in huius primis Vesperis nulla fit de die Octaua commemoratio, vt declaratum est in postrema recognitione, de *Commemorati. rit. 9. num. 4.* Si verò concurrat cum Festo secundæ classis, etiam translato, vt est, Annunciatio Beatæ Virginis, vel Sancti Marci Festum post Dominicam in Albis; totum Officium erit de sequenti cum commemoratione præcedentis diei Octauæ, vt apertè dicitur de *Concurrentia num. 7.* & est Rubricæ generalis modo in postrema recognitione Breuiarij, additis verbis ijs: *in secundo ordine:* vt utriusque ordini Festorum sit prouisum.

18 Accidit alius concursus Festi duplicis, vel semiduplicis cum die infra Octauam: & Duplex quidem totū habet Vesperarum Officium cum commemoratione

tionē diei infra Octauam; Semiduplex autem regulariter vsque ad Capitulum: quod erat de die infra octauam. in Rubr. de Concurr. num. 3. 4. sed fallit illud primum de Duplici in duobus casibus; hoc est, quādo Duplex est primæ classis; quia tunc nulla fit de sequenti die infra octauam commemoratio; & quando Duplex est secundæ classis, sed in die sequenti nō fit Officium de die infra octauam; tunc enim in secundis Vesperis Festi duplicis nulla fit commemoratio diei sequentis infra octauam. Alterum item de Semiduplici fallit in secundis Vesperis SS. Ioannis & Pauli, quæ sunt integræ cum commem. tantum diei infra octauam. S. Ioannis. ita in Rubrica de Concurr. num. 3. & 4. causam dabimus in Proprio de tempore.

19. Dies etiam infra Octauā cedit Dominicæ præcedenti, in cuius secundis Vesperis non nisi fit commemoratio de die sequenti infra Octauam. loco citato n. 5.

20. Eadem dies infra Octauam cedit Festo duplici, in cuius secundis Vesperis sola gaudet commemoratione; quæ etiā deperditur, si Duplex sequens sit primæ, vel secundæ classis. ibidem num. 4.

21. Non cedit sequenti Dominicæ, vel Semiduplici, nisi vsque ad Capitulum, quod erit de Dominica, vel de Semiduplici; multoque minus cedit Simplici, de quo fit tantum commemoratio in secundis Vesperis diei infra oct. ibid. num. 6.

22. Quæres: an detur casus, quo dies Octaua, quæ est duplex, cedat in concursu Festo semiduplici? Respond. posito decreto Sacre Congregat. de quo supra num. 13. sequitur aperte, quod, si occurrat Festum semiduplex in Sabbato ante Dominicam priuilegiatam, quæ est simul dies Octaua Festi habentis octauam; eo casu in Vesperis Sabbati. Antiphonæ, & Psalmi erant de Festo semiduplici, Capitulum de Dominica priuilegiata, commemoratio primum de Semiduplici, quod habet dimidium Vesperarum, & deinde diei Octauæ, quæ in toto die sequenti Dominico nihil habet, nisi meram commemorationem.

23. Volunt aliqui diem Octauam principalis Patroni loci posse dici Festum duplex maius per annum, eo fine, vt habeat integras Vesperas; sed defendi non potest, tum quia de Concurr. officij nu. 7. expressè iubetur, Vesperas diuidi in concursu diei Octauæ cum duplici Festo; tū quia dies Octaua omnium Sanctorum, non habet secundas Vesperas integras, tum quia est priuilegium Octauarum Christi Domini; tum quia Rubricæ sensus in loco citato num. 7. est de die Octaua Patroni, seu Tituli Ecclesiæ, quibus extra Breuiarium conceditur Octaua. Neque dicas, in Octaua Sancti Ioannis Euangelistæ secundæ Vesperæ sunt integræ de eodem; quia singularis est casus in concursu cum Octaua Innocentium, longè inferioris ordinis. optassem & ego cum alijs, diem Octauam Festi B. Virg. habentis Octauam esse duplex maius, si ceteri sunt eiusdem minora Festa per annum; at eadem ferè ratio militaret in Angelis, & Apostolis, vt patet. Rubrica verò non distinguit inter diem Octauæ, & diem Octauam, nisi in Festis Domini: vnde neque nos distinguere debemus. vrgetque rursus exemplum diei Octauæ omnium Sanctorum, quod est præcipuè B. Virg. ex Martyrologio, & non habet integras Vesperas. Octaua quoq; S. Ioannis Euangelistæ minus vrget, quæ in Rubricis excepta fuit, de Concurr. officij num. 7. ijs verbis: & quando aliter in proprijs locis notatur: nulla igitur alia dies octaua Sanctorum est Duplex maius.

24. Denique dies Octaua Corporis Christi licet sit dignissima, si tamē ea die occurrat Festum Natiuitatis S. Ioannis, vel Apostolorum Petri, & Pauli, sola gaudet commemoratione, ob singularia merita Sanctorum Principum Ecclesiæ Christianæ toto orbe venerandorum; & eadem ratione fit Officium de Patrono loci, si occurrat in dicta die Octauæ Corporis Christi cum eiusdem commemoratione tantum, quia est primæ classis in loco, vbi est Patronus; idem dico de Titulo Ecclesiæ; & multò magis affirmare de Dedicauione Ecclesiæ, si in eam diem Octa-

Octauam incideret, ob rationem à fortiori sumptam à Sancto Thoma, de qua supra hoc cap. num. 7. Festa verò secundæ classis cedere debent prædictæ diei Octauæ; sicut à tota Oct. arcentur semidupl. Festa. & de facto cedit commemoratio S. Pauli extra propriam Ecclesiam, vt in propria Rubrica dicitur; quamquã non est propriè secundæ classis, vt ibi dicemus.

25 De Lectionibus infra Octauas, infra agemus, de Precibus, Suffragijs, in proprijs Titulis, & Capitibus, *Sectione quinta.*

De concurrentia Officij. Cap. I X.

I Antur in Officio diuino Cõcurrentia, & Occurrentia, quæ habent pro diuersa ratione proprias leges. Nam Concurrentia est duorum pridie, & postridie celebrandorum, & attenditur ordinariè in secundis Vesperis vnus, & in primis alterius Festi; Occurrentia verò est duorum in eodem die.

2 Sequar autem ordinem Titulorum præcedentium Capitum; & primo de Duplici. nam Festum duplex concurrere potest cum alio Duplici, vel die Octaua Festi habentis octauam: Si ergo sunt æqualia, regulariter à Capitulo fit de sequenti cum commemoratione præcedentis. Dixi: *si sint æqualia*: quia si Duplex maius sit, totum fit de Duplici cum commemor. diei Octauæ, vt in secundis Vesperis Exaltationis Sanctæ Crucis. Dixi, *regulariter*, quia in tribus Festis Natiuitatis Domini fallit hæc regula, vt eo loco patet. est autem diuisio Vesperarum à Capitulo, in partes ferè æquales. Si sunt inæqualia, illud Festum, quod maius est, habet integras Vesperas, cum commemoratione minoris, quando & hæc fieri debeat, vt dicemus, ex *Microlog. cap. 35.* quo enim magis, vel minus Festum habet de Vesperis, & præsertim de primis Vesperis, quæ ex *Amalario* sunt nobiliores secundis, eo etiam solempne magis, & minus est Festum.

3 Inæqualitas attenditur ex hoc ordi-

ne: Festa Domini præferuntur omnibus alijs, & habent vtrasque Vesperas integras: Festa Beatae Mariæ: Festis aliorum Sanctorum. Festa Angelorum, & Apostolorum ceteris alijs. si alijs. ergo etiam Euangelistis quod benè nota. Festa Sanctorum, qui in proprijs locis, vel Ecclesijs solempniter celebrantur, alijs in Calendario descriptis. Hinc appellantur prædicta Festa vel primæ, vel secundæ classis, vel duplicia maiora, quæ in cõcurso cum minoribus habent integras primas, & secundas Vesperas. Erant ergo ij, qui in Ecclesia B. Rochi propria de eodem, vt Patrono, recitant primas Vesperas cum commemoratione Assumptionis B. Virg. cui debentur integre secundæ Vesperæ ex hac Rubrica: nam vtrumque Festum est quidem primæ classis, sed dignior B. Virgo B. Rocho. Neque valet exemplum, quo se tuentur, quia in primis Vesperis commemorat S. Pauli in propria Ecclesia Vesperæ sunt integre de Sancto Paulo; tum quia concursus est inter æquales; tum quia est specialis Rubrica, cui alluditur in Rubrica generali de *Concurrentia officij nu. 2.* ijs verbis: *nisi*, inquit, *aliter in proprijs locis annotetur*; Quod autem dictum est; Festa solempnia locorum præferri alijs in Calendario descriptis, intellige de concursu; & vt diximus supra *Sect. 2. cap. 2. num. 29. pag. 14.* ceteris paribus, habita ratione personarum iuxta prædictos gradus, & maioritatis ritus, de qua ibidem Rubricæ loquuntur.

4 Duplex autem concurrere potest cū Semiduplici, Dominica, die infra Octauam, Simplici, & Officio Sanctæ Mariæ in Sabbato, & tunc omnia in secundis Vesperis de Duplici erunt cum commemoratione illorum, nisi Duplex esset primæ classis, quod admitteret commemorationem tamen de Semiduplici, & de Dominica, non de alijs prædictis; vel secundæ classis esset, quod admitteret præterea commemorationem de die infra Octauam, si in sequenti fieri debet Officium, & de Simplici, & de S. Maria in Sabbato, cum feria vero non concurrat, neque cum Vigilia.

5 Semi-

5 Semiduplex potest concurrere cum duplici, & omnia de duplici sunt cum commemoratione semiduplex, nisi duplex sequens fuerit ex ijs solemnibus, quæ excludunt etiam commemorationem semiduplex. Item potest concurrere cum semiduplex, Dominica, die infra Octavam; & tunc diuiduntur Vesperæ, à Capitulo de sequenti. Item potest semiduplex concurrere cum simplici, & Sancta Maria in Sabbato, & eo casu omnia de semiduplexi cum commemoratione sequentis.

6 Dominica concursum habere potest cum sequenti duplici, & omnia erunt de duplici; & commemoratio de Dominica, nisi sit duplex, primæ, vel secundæ classis, quod excludit Dominicæ commemorationem. Item cum semiduplex potest concurrere, vel cum Festo simplici, & in his casibus omnia de Dominica, cum commemoratione sequentis, quod habet etiam *Radulph. propof. 15.*

7 Quæres; cur Dominica habeat integras secundas Vesperas, dum concurrat cum semiduplexi sequenti, & non habeat integras primas Vesperas concurrentis cum semiduplexi præcedenti, vt *num. 5.* diximus; & eo maior est ratio dubitandi, quia diximus, nobiliores esse primas Vesperas secundis: Dicerem, vel ob concursum populi ad secundas Vesperas, quas amat Dominicales, non ad primas; vel forte, quia psalmi Sabbatini minus habent festiuitatis, plus serialitatis; & incongrui videntur inter Festum semiduplex, & Festum Dominicæ: quo factum est, vt psalmi essent festiui de semiduplexi, & Capitulum de Dominica.

8 Simplex non potest concurrere cum sequenti, quia non habet secundas Vesperas. si sequatur aliud simplex, de eo fit à Capitulo post psalmos de feria, sine commemoratione præcedentis si sequatur Officium nouem lectionum, Vesperæ integræ erunt de hoc sine vlla similitudine commemoratione simplicis præcedentis, si nullum Festum sequatur, Officium erit de Feria totum.

9 Feria item non concurrat cum sequenti,

quia incipit, & desinit, vbi desinit, & incipit quodcumque aliud Officium. si diuerse sint ferie proximæ, vnaqueque suo die, non vltra diem, locum habet; vt fufius dicitur in *Rubr. de concurrentia num. 9.* De Octauæ concursu actiuo, & passiuo cum alijs in hoc cap. omiffimus dicere, cum plenè *cap. 8.* iam dixerimus à *num. 15.*

De Occurrentia Officij Diuini, seu de Translatione Festorum.

Cap. X.

1 **D**uplex Festum potest occurrere in Dominicis Aduentus, & à Septuagesima vsque ad Dominicam in Albis inclusiuè, in Vigilia Natiuitatis Domini, in Circumcisione, in tota Octaua Epiphaniæ, in Feria quarta Cinerum, in tota maiori hebdomada, infra octauam Paschæ, Ascensione Domini, in diebus à Vigilia inclusiuè Pentecostis, vsque ad Festum Trinitatis inclusiuè, in Festo Corporis Christi; & eius die Octaua; in Assumptione B. V. & in Festo omnium SS. quæ duo vltima festa addita sunt in potestima recognitione: & tunc duplex transfertur in primam diem festo nouem lectionum non impeditam. *Radulph. meminit propof. 15. Microlog. etiam cap. 42.* tradit, occurrentibus duobus Festis, minus nobile differri.

2 Si verò est duplex primæ classis, de eo fit in Dominicis secunda, tertia, quarta Aduentus, & Quadragesimæ, in Dominicis Septuagesimæ, Sexagesimæ, Quinquagesimæ, & infra Octauam Epiphaniæ; quia ratio Festi, & præfertim Patroni loci, seu Titularis Ecclesiæ, vel Dedicationis eiusdem, præualet penes populum eius loci; neque hæc Dominicæ pares sunt primis Dominicis, in quibus mysteria Religionis nostræ inchoantur.

3 Si contingat, vt duo Festa duplicia occurrant eodem die infra Octauam, hoc est in Ecclesia aliqua particulari, quæ forte celebret Octauam Patroni loci, infra quam potest occurrere duplex ex Festis mobilibus vnà cum duplici per annum in Ca-

in Calendario Romano; eo casu debet transferri Duplex minus in primam diem similiter non impeditam, & hic est sensus Rubricæ de Translatione Festorum num. 3. quam putant aliqui esse superfluum: sed idem sancita fuit ad differentiã Semiduplex, cuius translatio aliquando fit extra Octavam. Et hæc de Duplici.

4 Semiduplex potest occurrere in diebus prædictis num. 1. & 2. & præterea infra Oct. Corporis Christi, & alijs Dominicis per annum, in quibus omnibus casibus transfertur in primam diem similiter non impeditam, quod in vltima Breuiarij recognitione dictum est. Quod si occurrat in Dominica infra Octavam, quæ admittit Semiduplex Festum; tunc in sequentem Feriam secundam transfertur; & si est impedita, ultra Octavam, ne nimium interturbetur Octava; & numero dierum nimis minuat. eadem de causa Semiduplex occurrens infra Octavam Corporis Christi, si proximè sequantur Octavae S. Ioan. & SS. Petri, & Pauli, transfertur post omnes octavas. & hoc est, quod addit Rup. in fine num. 5. *ita ut*, inquit, *Festum Semiduplex infra octavam non transferatur, nisi in proximè sequentem diem.* id est: si sequens erit impedita, transfertur Semiduplex ultra omne officium 9. lectionum. Ratio est, quia amissio iure vicinatis ad proprium diem, non est maior ratio, cur citius celebretur.

5 Occurrentibus pluribus Festis novem lectionum, transferatur illud, quod est minus nobile; vel ratione ritus, puta, quia Semiduplex; vel ratione personæ, quæ sit inferioris ordinis, si in ritu sint æquales. Hic est sensus Rubr. num. 6.

6 Translatis pluribus Festis Duplicibus, & Semiduplicibus, fiat Officium prius de digniori, quoad ritum; quod si æqualis sit ritus, fiat de eo prius, quod erat prius in Calendario celebrandum, ita, licet obscurius, in Rubr. num. 7.

7 Si verò occurrat in Dom. in Albis, vel Trinitatis, aliquod Festum, quod ex prædictis debet transferri (nulla ratione habita, quod habeat ius ad eam Dominicam) fiat in feria secunda non impedita

de Festo prius translato, ordine servato dignitatis, & Calendarij, prout verè sonant verba dictæ Rubr. de Translatione Festorum num. 7. examinata, in postrema recognitione Breuiarij, & in hunc sensum communiter accepta: quia verè & illud ipsum est à sua die translatum.

8 Festum Simplex non transfertur; sed vel officium, vel commemoratio fit de eo; aut verò etiam omittitur, si occurrat in Festo primæ classis. Alicubi potest accidere, ut nunquam de eo fiat, neque commemoratio; ut in Ecclesijs, Santo Augustino, Sancto Iacobo dicatis, & alijs Sanctis Patronis locorum, seu Titularibus Ecclesiarum, numquam fit de Sanctis Hermete, Christophoro, & similibus.

9 Translato fortasse Festo novem lectionum, quo cum facienda est commemoratio Festi Simplicis, non transfertur Festum Simplex, de quo fit semper proprio die, nisi impediatur à Festo solemniori; & eodem modo, translata in præcedens Sabbatum aliqua Vigilia, quæ occurrit cum Festo Simplicis in Dominica, non tamen transfertur Festum Simplex, sed de eo fit in Dominica, & proprio die, quia illud tantum est transferendum, quod proprio die impeditur à maiori Officio.

10 Aduerte præterea, quod, si Translatio alicuius Festi fiat à tempore Paschali ad tempus non Paschale, recitandum erit Officium temporis non Paschalis, quod accidit in Translatione Sanctorum Martyrum, mensis Maij, & aliorum mensis Iunij.

11 Attinent ad hoc caput etiam Rubricæ, quæ habentur extra Titulos aliarum Rubricarum generalium, nempe inter duas Tabellas de occurrentia, & concurrentia Officij; & primo, si occurrant duo Festa eodem die sub vna ratione Festi, in Calendario Romani Breuiarij, quorum tamen alterum est Patroni, seu Tituli Ecclesiæ; Festum, verbi gratia, S. Sebastiani, cui cum S. Fabiano sit ordinariè Festum, eo casu fit de Patrono, seu Titulari tantum, hoc est, de S. Sebastiano solo, uti Festo primæ classis, non autem de socio eo die.

Ali-

Aliqui putarunt, hanc Rubricam loqui de occurrentia duorum Festorum; quorum alterum est in Calendario loci proprio; sed falluntur, ex ijs verbis: *descriptus sit eodem die in Calendario*: non ait, *Calendarijs*. & loquitur de Calendario Rom. me teste; in recognitione Clementina. nam de occurrentia duorum Calendariorum agit in Rubric. *de Translat. Fest. num. 6.*

12. Qui verò hac de causa in eorū proprio die omittuntur; vel sunt in Calendario Romano sub ritu Duplici, seu Semiduplici; & tunc prima die similiter, non impedita, fit Officium de omiſſis sub ritu Semiduplici, puta in exemplo allato, fiet de Sancto Fabiano. ritu semidupl. post Octauam S. Sebastiani. vel sunt sub ritu Simplicis, & tunc in ea Ecclesia nihil fit de socijs omiſſis; Exempli gratia, in Ecclesia SS. Marcellino, & Petro dicata, S. Erasmus nihil habet vquam, neque commemorationem, die 2. *Iunij*. Ratio verò cur in hac diuisione fiat alterum Festum ritu semiduplici, est; quia nō transfertur Festum, nisi sit saltem semiduplex; & diuiso ritus duplicis Festi plurimum SS. visa est fieri satis cōgruè, si socij gaudeant ritu saltem semiduplici, nisi sint, vt mox dicemus, altioris ordinis.

13. Quòd si ij, qui diuiduntur, sunt altioris ordinis, & classis, vt in Ecclesia S. Philippi Apostoli, de quo solo fit idcirco Festum primæ classis; eo casu in prima die nō impedita, fiet Officium de translato S. Iacobo sub ritu duplici secundæ classis, quia est de duodecim Apostolis, & die 4. *Maij* in Laudibus tātum fiet cōmemoratio cum 9. lectione S. Monicæ.

14. Porro, prædicta separatione facta Patroni, seu Titularis à socijs, quos illi habent in Calendario Romano, curandū erit, vt oratio, lectiones, & Euangelium, cum Homilia congruant Festo, ita vt pro vno, non pro pluribus Officium fiat; & deficientibus proprijs erit ad Commune Sanctorum recurrendum, reseruata à Patrono potiùs, quàm socijs oratione propria, & in numero singulari accommodata: pro socijs autem sumatur de

comuni, vt sit varietas; nisi fortè contingat de socijs Officium fieri extra Octauam Patroni, seu Tituli, quo casu variandi necessitas minus vgeret.

15. Quartum est aliquando: quid agendum esset in Ecclesia Regularium, in qua occurrebant duo Festa, eodem die, Patroni principalis loci, & Titularis Ecclesiæ illorum Regularium? & posito, quòd supra docuimus, teneri Regulares ad officium de Patrono, inferitur manifestè, quòd de Patrono loci, tamquam de digniori, recitandum sit officium, translato Titulari, qui est minus dignus. *de Translat. Fest. tit. 10. num. 6.* tum quia in Rubric. semper præponitur Patronus Titularitum quia ille totius loci est Protector, hic vnus templi particularis; tum quia æquius est, vt populus vbique eo die audiat Missam de suo Patrono. quòd si quotannis hic accidat occurſus, assignanda erit dies sequens in perpetuum Titulari illius Ecclesiæ, nisi ex priuilegio aliter fieri debeat. A fortiori cedit Patrono loci aliud quodcumque Festum Regularium inferioris classis, puta, Conceptionis B. V. si occurrat in Festo Patrono loci; quòd eo magis patet, quia Festum Conceptionis cedit Dominicæ 2. Aduentus, cui non cedit Patronus loci. *De Translatione Festorum num. 1.*

16. Officia concessa ad libitum in pari gradu cedunt alijs de præcepto, vel ex vi Rubricarum recitandis.

De Commemorationibus. Cap. XL

Quatuor præscribuntur in Breviario in tit. de Commemorationibus: & Primò, quibus diebus, & de quibus Festis, seu Officijs facienda sit commemoratio. Secundò, quo loco, in qua parte diuini Officij. Tertiò, quo modo, quæ ratione. Quartò, quo ordine, quando multæ sunt simul faciendæ, & de his singillatim dicemus.

2. De Feria maiori, de Simplici, de Sancta Maria in Sabbato, de die infra Octauam, de Semiduplici, de Dominica, de die Octaua, de Duplici omnium Classium con-

contingit fieri commemorationem in Officio, ut ex sequentibus hoc eodem ordine patebit.

3 Nam de Feria maiori fit commemoratio, quando festum nouem lectionum in ea occurrit, neque unquam omittitur de ea commemoratio, exceptis Vigilijs, quæ occurunt in alia Feria maiori, puta, Aduentus, aut Quadragesimæ; vel occurrunt in Festo duplici primæ classis, quia tunc nihil fit de Vigilia, excepta Vigilia Epiphaniæ.

4 De Simplici fit commemoratio, quando occurrit in Feria maiori, Vigilia, S. M. in Sabbato, die infra Octauam, Semiduplici, Dominica, die Octaua, & in duplici per annum, tam in primis Vesperis, quam in Laudibus. In duplici Festo secundæ classis tantum in Laudibus. Item in eiusdem Festi Simplicis primis Vesperis, quando cum eo pridie concurret Semiduplex, Dominica, dies Octaua, duplex per annum, duplex secundæ classis: non autem quando duplex primæ classis concurret cum simplici.

5 De sancta Maria in Sabbato fit commemoratio, quando cum ea pridie concurret dies Octaua, semiduplex, duplex per annum (modo non fit Festum Beate Virginis, ne de eadem fiat Festum, & commemoratio) duplex secundæ classis, non primæ.

6 De die infra Octauam fit commemoratio, quando in ea occurrit dies Octaua alterius Octauæ, vel dies infra aliam Octauam digniore, vel duplex per annum, vel Dominica: non autem quando duplex primæ, vel secundæ classis occurrit. exceptis octauis SS. Stephani, Io. & Innocentium, de quibus fit commemoratio in Festo 2. classis; eo modo, quo in Festo S. Ioan. Euangel. fit de die infra octauam S. Stephani, & in Festo Innocentium de diebus infra octauam S. Stephani, & S. Ioannis, ex privilegio speciali. Item quando concurret cum sequenti die Octaua alterius Octauæ, duplici per annum, & Dominica quacumque, non cum alijs.

7 De Semiduplici fit commemoratio, quando concurret cum sequenti die infra O-

ctauam, die Octau. cum alio semiduplici, cum duplici per annum, & Dominica, non cum alijs.

8 De Dominica, quando in ea occurrit duplex primæ, aut secundæ classis, aut duplex per annum, aut dies Octaua. Itē quando ea concurret cum seq. duplici per annum, aut cum die Octaua, non cum alijs.

9 De die Octaua fit commemoratio, quando in ea occurrit alia dies Octaua dignior, aut duplex primæ, vel secundæ classis, aut Dominica primæ, vel secundæ classis. Item, quando concurret cum sequenti alia die Octaua, duplici per annum minore, & maiore, & cum duplici secundæ classis; non cum alijs.

10 De duplici minore per annum fit commemoratio, quando concurret, aut cum sequenti alio duplici minore; aut cum die Octaua; aut cum duplici maiore, aut cum duplici secundæ classis; non cum alijs.

11 De duplici maiore per annum fit commemoratio, quando concurret cum alio duplici maiore, digniore, per annum, aut cum duplici secundæ classis.

12 De duplici secundæ classis fit commemoratio, quando concurret cum duplici primæ classis, vel cum duplici secundæ classis digniore.

13 De duplici primæ classis fit commemoratio, quando concurret cum alio digniore duplici primæ classis. Hęc sunt, quæ patiuntur commemorationem sui ipsorum in Officio diuino.

14 Ex dictis patet, vice versa, quod duplex primæ classis admittit in primis Vesperis commemorationem de duplici primæ classis minus digno, de duplici secundæ classis, de Dominica primæ, vel secundæ classis, & item de Dominica per annum, si illud Festum occurrat in Dominica, de Feria maiori; non de alijs. In Laudibus admittit commemorationem Dominicæ secundæ classis, & per annum, diei Octauæ, & Feriæ maioris, non tamē Vigiliæ. In secundis Vesperis admittit commemorationem Dominicę cuiuscumque, duplicis primæ classis minus digni, duplicis secundæ classis, & per annum, dici

diei Octauæ, Feriæ maioris, non aliorum.

15 Duplex secundæ classis admittit in Vesperis primis cōmemorationem Dominicæ primæ, vel secundæ classis, & Dominicæ per annum, si illud occurrat in Dominica, Duplicis secundæ classis minus digni, Duplicis per annum, Diei Octauæ, Feriæ maioris, non aliorum. In Laudibus admittit commemorationem Dominicæ cuiuscumque, diei Octauæ, Festi Simplicis, & Feriæ maioris. At cur non diei infra octauam! hæc enim maior est Simplici Festo. sed, ratio dispar est; quia de octaua sæpius, de simplici semel fit, quo die occurrit. In secundis Vesperis admittit commemorationem Dominicæ cuiuscumque, Duplicis secundæ classis minus digni, Duplicis per annum, Semiduplicis, Simplicis, diei Octauæ, diei infra Octauam, si de ea sequenti die fiat Officium, Sanctæ Mariæ in Sabbato (nisi Festum sit Beatæ Mariæ) & Feriæ maioris si sequatur aliud Festum secundæ classis minoris solemnitatis, de quo idcirco in dictis Vesperis fiat tantum commemoratio, & in eodem Festo sequenti occurrit Festum simplex; tunc in secundis Vesperis integris præcedentis Festi nihil adhuc fit de simplici: quia Festum sequens, licet non habeat Vesperas, habet tamen ius in suis primis Vesperis excludendi commemorationem Festi simplicis, casus accidit, & ita respondit.

16 Duplex per annum maius in primis Vesperis admittit commemorationem Dominicæ cuiuscumque, tum Duplicis minoris per annum, Semiduplicis, Simplicis, diei infra octauam, diei octauæ, cum qua concurrat, & Feriæ maioris. In Laudibus admittit commemorationes Dominicæ, Festi Simplicis, diei infra Octauam, & Feriæ maioris. In secundis Vesperis admittit commemorationem Dominicæ cuiuscumque, Duplicis minoris per annum, Semiduplicis, Simplicis, diei infra Octauam, diei Octauæ, Feriæ maioris, & B.M. in Sabbato.

17 Duplex per annum minus in primis Vesperis admittit commemorationem D. Barth. Gauant. Tom. II.

nem Dominicæ cuiuscumque, Semiduplicis, Simplicis, diei infra Octauam, & Feriæ maioris. In Laudibus admittit commemorationem Dominicæ per annum Festi Simplicis, diei infra Octauam; & Feriæ maioris. In secundis Vesperis admittit commemorationem Dominicæ, Semiduplicis, Simplicis, diei infra Octauam, Feriæ Maioris, & Beatæ Mariæ in Sabbato.

18 Dies Octaua admittit commemorationes, quas duplex per annum minus, sed dies Octaua Epiphaniæ, Paschæ, Ascensionis, & Corporis Christi sunt Duplicia maiora, quæ habent integras Vesperas, & admittunt eas tantum commemorationes, quas concessimus Festo Duplici maiori per annum, si accidere possint.

19 Dies infra Octauam admittit in primis Vesperis commemorationem Semiduplicis, cum quo diuidit Vesperas, Simplicis, & Feriæ maioris. In Laudibus, & secundis Vesperis admittit commemorationem Simplicis, & Feriæ maioris in omnibus, & alterius diei infra Octauam minus dignam.

20 Semiduplex admittit in primis Vesperis commemorationem Semiduplicis, & diei infra Octauam cum quibus Vesperas diuidit, Simplicis, & Feriæ maioris. In Laudibus commemorationem diei infra Octauam, Simplicis, & Feriæ maioris. In secundis Vesperis commemorationem alterius Semidup. Simplicis, B. Mariæ in Sabbato, & Feriæ maioris.

21 Dominica in primis Vesperis admittit commemorationem Semiduplicis, & diei infra Octauam, cum quibus diuidit Vesperas, & Festi Simplicis. In Laudibus commemorationem diei infra Octauam, & Simplicis. In secundis Vesperis commemorationem semiduplicis, diei infra octauam, & Simplicis.

22 Simplex in primis Vesperis, & Laudibus admittit commemorationem tantum alterius Simplicis; alijs Officium cedit.

23 Sancta Maria in Sabbato admittit cōmemorationem in primis Vesperis, &

C

Lau-

Laudibus Festi Simplicis tantum; cedit officium alijs.

24. De tribus Octauis fit commemoratio in vtrisque Vesperis, & Laudibus. quocumque Festo infra eas adueniente, nimirum Natiuitatis Domini, Epiph. & Corporis Christi.

25. Ratio verò prædictorum desumitur ex maiori, vel minori qualitate Festi; quo enim est nobilius, magis etiam habet de Officio, & minus de aliorum commemoratione. Dicamus nunc de loco faciendæ Commemorationis, in qua parte Officij fiat.

26. Fit commemoratio in Vesperis, & Laudibus post Orationem Festi, de quo fit Officium; & si habeatur sectio, ultimo loco legitur in tertio Nocturno ante Hymnum, *Te Deum*. Modum Commemorationis fufius explico.

27. Fit hoc modo commemoratio. In Vesperis sumitur Antiphona, quæ est assignata Cantico, *Magnificat*, cui additur *Versus*, qui dicitur post Hymnum Vesperarum, tum oratio eius, de quo fit commemoratio. sumuntur autem vel de proprio, vel de communi. eodem modo fit in Laudibus cum Antiphona Cantico, *Benedictus*, assignata; & *versu*, qui habetur post Hymnum ad Laudes.

28. Si ex eodem communi sumitur commemoratio, vnde sumptum est Officium, variantur Antiphonæ, & *Versus*, ita, vt in Vesperis sumatur commemoratio ex Laudibus, & è contra, nisi aliter signetur, inquit Rubrica de *Commemor. num. 8.* quia in Festo Sancti Hilarij in secundis Vesperis aliter res se habet, vt videre est in eo loco, quod de Antiphona, & *Versu* dicitur, intellige quoque de *Versu* tantum, vt varietur, si est opus; & similiter de Oratione. Neque refert, si pro commemorazione eiusdem contingat dici eundem *versum* in primis Vesperis, & Laudibus, vt in Festo S. Donati, in quo fit aliquando de translata Inuentione S. Stephani, & pro Commem. S. Donati dicitur, & in Vesperis, & in Laudibus Idem *Versus*, *Influs vt palma*, &c. quia in Laudibus nulla est necessitas variandi *versum* de

laudibus proprium, vt patet.

29. Dubitauerunt quidam: An Antiphonæ ad *Benedictus* in Communi Pontificum, & non Pontificum Confessorum, sint diuersæ, vt altera pro Officio, altera pro commemoratione in Laudibus deservire queant? Quibus ego respondi, initio esse vnã, in fine apparere diuersas; & hoc sufficit ad varietatem; quod etiã fit in praxi communiori. Habes nunc exemplum in Breuiario in Festo Sancti Bonaventuræ, & Sancti Henrici.

30. Quereres adhuc: quid agendum, quando in Officio de vno Martyre fit Commemoratio de Martyre altero, & inter Suffragia fit commemoratio de Patrono. Item Martyre, per Antiphonas de communi; quinam *Versus* dicendus erit pro Patrono? Habes exemplum in secundis Vesperis Sancti Hilarij, vbi tres concurrunt Confessores, vt ere, ergo ultimo loco *Versu* ultimo secundi, vel tertij Nocturni; & idem fiat, si quatuor occurrant; adhibita Antiphona, quæ prima est Nocturni primi, & *Versu* Nocturnorum, qui non est dictus in commemorationibus.

31. Ratio verò, cur pro commemorazione sumantur Antiphonæ ad *Magnificat*, & *Benedictus*, ea esse potest; quia sunt nobiliores Antiphonæ; tum ratione Canticorum Evangelicorum, tum vicinioris aditus ad Orationem, seu Collectam, quæ dicitur pro commemorazione.

32. Commemoratio de Dominica, vel de Feria maiori, vel de die octaua SS. Petri, & Pauli (si in ea occurrit nobilius Festum) quæ habet Homiliam cum suo Evangelio, addit præterea lectionem eiusdem Homiliae in fine tertij Nocturni. pronona lectione, id est, vel primam tantum de Homilia, vel tres in vna simul lectione coniunctas. Sicut enim in Missa pro commemorazione Dominicæ, vel dicte Feriæ, vel diei octauæ, populo legitur Evangelium in fine Missæ, ne sit Evangelium aliquod in Missali, quod non aliquando legatur populo; ita conuenit, vt in choro exponatur illud, idem Evangelium per Homiliam in fine Officij Matutini.

tutini, in quo paulò ante per aliam Homiliam declaratum est Euangelium principale Festi, & Officij.

33 De Sanctis autem, qui propriam lectionem habent de vita, & gestis ipsorum, conuenit etiam, vt legatur ad instructionem Cleri, quæ erit nona, si vna est, vel de duabus fiat vna; quam congruentissimè sequitur laus diuina per Hymnum, *Te Deum*. quòd si Hymnus hic non sit dicendus, omittitur eo casu lectio de Sancto; quia Responsorium nonum, quod vice Hymni, *Te Deum*, dicitur, non benè quadrat lectioni de Sancto, sed benè lectioni Homiliæ; & ideo nona lectio est de præcedenti ead. m. Homilia.

34 Dixi, qui propriam lectionem habent, non appropriatam de communi, vt in Festis SS Naboris, & Felicitis, S. Margaritæ, & aliorum. & adest exemplum in Festo S. Augustini, cuius nona lectio non est de Sancto Hermete, quia propriam non habet laudem, si de communi sumatur. immo etiam in Rubr. de *Translat. Festorum num. 9.* expressè habetur; *si propriam*, inquit, *de vita Sancti habuerit lectionem.*

35 Si verò due commemorationes occurrant in eodem officio, scilicet Dominicæ, vel Feriæ maioris, quæ habet Homiliam, & simplicis Festi, quod habet propriam lectionem, tunc omittatur lectio de Sancto, & legatur Homilia; quia Dominica, & Feria maior digniores sunt Festo simplici. Immo & omittitur, quando in seriali Officio Feriæ maiores tres tantum leguntur lectiones, quia non dicitur Hymnus, *Te Deum*, sed tertium Responsorium, quod non responderet Festo simplici; vel certè ideo sit infra Octauas Paschæ, & Pentecostes, quando in ijs occurrat Festum simplex, quia parum legitur, de solemniori Festo, quod non videtur minuendum, dempta illius tertia lectione pro lectione de Sanctis.

36 De die infra Octauam non legitur nona lectio, licet habeat in Breviario, & Octauario Homiliam qualibet die; quia Euangelium lectum est in die Festo, &

reperitur infra Octauam sæpè; neque legitur in fine Missæ, licet de ea fiat in Missa commemoratio; immo, neque si habeat Euangelium diuersum ab Euangelio Festi, quod accidit infra Octauam Apostolorum Petri, & Pauli, & conceditur in Octauario Romano *notat. 4.*

37 Accidit alicubi, quod Octaua Apostolorum Petri, & Pauli occurrat in Dominicæ, in qua fit de Titulari Ecclesiæ cū commemorationibus Octauæ, quæ habet proprium Euangelium, & Dominicæ: quares, quodnam Euangelium cum sua Homilia legetur pro nona lectione; Octauæ nē, an Dominicæ? illa enim, quæ duplex est, dignior est Dominica. Nihilominus ego legerem potius Euangelium Dominicæ. neque enim vacare permittitur aliqua Dominica per annum, quin de ea, saltem in Sabbato præcedenti, fiat commemoratio, vt dictum est supra *cap. 5.* & hoc ratione fit Euangelij, vt legantur populo per annum in Missa omnia Euangelia Dominicalia; si verò in Missa est legendum; ergo & in Officio. Reliquum est, vt significemus ordinem commemorationum.

38 Quando contingit fieri plures commemorationes, fertur hic ordo. De duplici fiat ante Dominicam, de Dominica ante Festum. Semiduplex, De Semiduplici ante diem infra Octauam, de Octaua ante Ferias maiores, & de his ante Festum Simplex. Hec Rubric. de *Commemor. num. 11.*

39 Latet hic, quod pauci norunt. Cur enim de Semiduplici ante diem infra Octauam? cum in concurrentia Semiduplicis cum die infra Octauam dixerimus supra, fieri à Capitulo de die infra Octauam cum commemoratione Semiduplicis? Ergo inde sequitur, quod ordo commemorationum erit, de die infra Octauam ante Semiduplex. At vide disparitatem. Nam in ratione Officij diuiduntur Vespere, ita vt ad præcedens Festum prima pars spectet, ad sequens altera à Capitulo; sed in ratione simplicis commemorationis, puta, quando Semiduplex concurrat cum Duplici infra Octauam Festi habentis

ris octauam, quia Semiduplex Festum est nobilius per se loquendo (quia Festum est) quam dies infra octauam, quæ est continuatio Festi, ut diximus supra cap. 8. num. 4. idcirco fit commemoratio Semiduplex ante diem infra Octauam. Casum habes in terminis in secundis Vesperis Sancti Thomæ Cantuariensis, quando concurrat cum Festo Sancti Syluestri, in quibus integræ Vesperæ sunt de Duplici cum commemoratione Sancti Thomæ Semiduplex, & deinde Octauarum.

40 De Sancta Maria in Sabbato, si in feria sexta fiat Festum nouem lectionum, fit commemoratio ante Festum simplex, quod celebratur in Sabbato.

41 De Festo Simplici fit commemoratio ante Suffragia Sanctorum, seu communes commemorationes, de Cruce, Sancta Maria, &c. & ante commemorationem cuiusque Tituli, vel Patroni Ecclesie, quæ fortè omnibus suffragijs præponeretur pro sui dignitate, veluti Sanctissimæ Trinitatis, Corporis Christi, &c. quia, cum hæc commemorationes dicantur, & sint communes, cedunt simplicibus, quæ eo die locum proprium, & festiuium habere debent, ita seruos suos honorante ipsomet Deo, & quasi locum cedente in eorum Festo.

42 Denique fit commemoratio tantum Festi simplicis in Vesperis de feria, quando postridie de eodem facienda est tantum commemoratio, ob occurrentem feriam quartam Cinerum, seu feriã quartam, aut sextam temporum, aut Vigiliam; quia non habet Officium; ergo neque primas Vesperas; sicut etiam omittitur & ipsa commemoratio in feria quarta maioris Hebdomada, cum in sequenti feria nihil fiat Festo simplici.

43 Ratio prædicti Ordinis patet, congruit enim qualitati Festorum, & Officiorum; & eo ordine, quo Festa prædictorum fierent, eodem faciendæ sunt solemnes, non communibus comparatæ, commemoraciones.

De Patrono loci, & Titulo Ecclesie. Cap. XII.

1 Patroni Festum fieri congruè docuimus supra cap. 2. ex Micr. cap. 43. & Radulph. propof. 17. & fieri sub ritu duplici primæ classis ibidem ex Rubricis generalibus num. 4. Queritur: quomodo differant Patronus, & Titulus Ecclesie? Respondeo, Patronum esse, quem Episcopus cum populo sibi Patronum eligit, eò, vel quia primus eo loci Episcopus fuit, vel quia ibi humatus, vel quia Cuius eiusdem loci, vel quia iuuit aliquando mirabiliter in eiusdem populi necessitatibus, vel ob alias similes causas. Datur autem Titulus Ecclesie, qui non ita late patet, ut Patronus loci, puta, quia Ecclesia dedicata est sub inuocatione Sanctissimæ Trinitatis, Corporis Christi, Sanctæ Crucis, Beatæ Mariæ, Sanctorum, &c. Cur verò dicatur Titulus, dicam *Sectione 8. cap. 5.*

2 Nonnulli vocant Patronos eos, erga quos solo deuotionis affectu mouentur, non communi toti ciuitati, seu loco; at de ijs non loquitur Rubrica, quæ locum accipit pro multitudine cleri & populi, ex communi modo loquendi. In posterum decernendi erunt Patroni iuxta Decretum, quod sequitur.

Decretum super electione Sanctorum in Patronos, A Sacra Rituum Congregatione de ordine S. D. N. Urbani Papæ VIII. emanatum die 23. Martij 1630.

Sacra Rituum Congregatio, Annuente Sanctissimo D. N. In electione Patronorum mandauit infra scripta in posterum seruari debere, declarans, quòd aliter facta electio nulla sit ipso iure.

Primò, quòd eligi possint in Patronos ij solùm, qui ab Ecclesia Vniuersali titulo Sanctorum coluntur, non autem Beificari dumtaxat.

Secundò, Quòd de Patrono Ciuitatis electio fieri debeat per secreta suffragia à populo mediante Còsilio generali illius Ciuitatis, vel loci; nõ autè ab Officialibus solùm,

folium, & quod accedere debeat consensus Episcopi, & Cleri illius loci.

Idemque seruari debeat in Patrono Regni, qui pariter eligi debeat per secreta suffragia à populo singularum Ciuitatum Prouinciæ.

Et quod Repræsentantibus Regnum, Ciuitatem, Prouinciã nulla competat facultas eligendi Patronos, nisi ad hoc habeant speciale mandatum, & ulterius interueniat consensus Episcopi, & Cleri dictarum Ciuitatum.

Et Tertio, Quod causæ electionis nouorum Patronorum debeant in Sacra Congregatione deduci, & ab ea examinari, ac demum causa cognita ab eadem Congregatione approbari, & confirmari.

Et ne præmissorum ignorantia vllò vnquam tempore possit allegari, eadem Sacra Rituum Congregatio supradictũ Decretũ imprimi, & publicari mãdauit.

Io. Bapt. Card. Detus.

Loco † Sigilli.

T. Tegrimius Secr.

Ratio Decreti est, & primæ quidem conditionis est, quia Beatificati non possunt esse Titulares Ecclesiarum, quarum ædificatio conceditur in honorem Canonizatorum tantum in Bulla Canonizationis; non ergo Patroni esse debent, quorum gradus est nobilior, quã Titularium. Neque Beatificatis dari solet à Sacr. Congregatione Rituum aliud officium, quam duplex maius per annum; Patronis autem duplex primæ classis. Decretum tamen comprehendit etiã Patronos minùs principales, quos decet esse Sanctos vniuersales.

Alterius conditionis ratio est: quia primò populus debet eligere ob beneficia à Sancto accepta: deinde clerus debet consentire, vt postea colatur cum officio debito, & Missa.

Tertiæ conditionis est ratio; quia sæpe numero sine causa, arbitrio Principũ, vel arte aliorum minus legitima extor-

D. Barth. Gauant. Tom. II.

quentur vota Consiliariorum, & Episcoporum; Romæ verò censura est liberior, & ob auctoritatem Sedis Apostolicæ securior, & sanctior.

3 Dantur Patroni vnus Ciuitatis, & Patroni vnus prouinciæ, vt Mediolanensis prouinciæ, decreto prouinciali Patronus est Sanctus Ambrosius. Dantur etiã plures Patroni loci. ex Rubrica de officio duplici num. 1. vbi habentur hæc verba. In Festo Patroni vnus, vel plurium alicuius loci. è quibus vnus esse debet principalis, ex Rubr. de Octau. num. 1. alij minùs principales. Titulus autem Ecclesie vnus materialis solet esse vnus; sed tamen potest etiam esse plurium Sanctorum, vt apud nos Romæ Ecclesia SS. Blasij, & Caroli, in qua duo Festa celebrantur, vel plurium sub eodem Festo, vt SS. Cosmæ, & Damiani & similia.

4 Tam de Patrono principali, quam de Titulari Ecclesie fit Officium, vt de duplici primæ classis, vt in Rubrica de Commemor. n. 3. Item fit Octaua de vtroque, in Rubrica de Octauis nu. 1. & quæcumque supra dedimus duplici primæ classis, & octauis, eadem concedenda sunt Patrono principali loci in loco suo, & Titulari in Ecclesia sua. Eadem enim est ratio solemnitatis in vtrisque.

5 At quinam tenentur ad Festum, & Officium de principali loci Patrono? Sacra Rituum Congregatio decreuit sæpius, Regulares etiam teneri ad Festum de Patrono loci, & Officium solemnè; iuxta Bullam Gregorij XIII. die 30. Decembr. 1573. non tamen teneri ad octauam eiusdem; quod nouo Decreto firmatum est à S. Rituum Congreg. die 27. Martij 1628. & illud quidem decretum est, vt populus, qui in eo Festo ad Regularem Ecclesiam accedit, Missas, & Officia diuina auditorus ad pietatem erga Patronum suum non minùs accendatur, quã si ad Ecclesiam confluat Cathedralẽ. Octaua verò satis est, si fiat à Clero sæculari illius loci; neque cogendi sunt Regulares occupati etiam proprijs Religionis Officijs, ad omnia Cleri sæcularis officia recitanda.

¶ 3 6 Si

6 Si Patroni plures, seu Titulares conceduntur, vt supra num. 2. eritne eorumdem æquale Festum. hoc est, primæ classis cum Octaua; Officium quidem singulorum duplex erit, vt dicitur in Rubr. de Officio Duplici num. 1. sed Octaua non conceditur, ex Rubricis Breuiarij de Octauis num. 1. nisi Festo principalis Patroni, & principalis item Titularis Ecclesiæ; imò neque primæ classis Festum erit, nisi sit solemne principale Festum principalis Patroni, aut Tituli Ecclesiæ, vt aperte in Rubr. de Commemor. num. 3. & 4. quale non est Patroni translatio, nec Festa similia.

7 Neque de his Patronis minis principalibus tenentur Regulares officium recitare, si non sunt in Calend. Rom. quos nulla lex obligat: laudabile tamen est, si recitent in gratiam populorum, vt paulò supra diximus, & eò magis, si populus agat Festum sine opere feruili officium autem erit duplex maius per annum ex Rubr. de Concurr. num. 2. in fine: quod addidimus ante Tabellas in postrema recognitione Breuiarij.

8 Quid, si accidat, quòd in Cathedrali fiat de Patrono loci absque octaua, veluti Mediolani de S. Ambrosio, cuius Festum ritu Ambrosiano non habet octauam; an subditi Archiepiscopo Mediolanensi, secundum ritum Romanum, Horas canonicas recitaturi, teneantur ad octauam Sancti Ambrosij celebrandam? Negant aliqui, quia satis est, vt membra à capite non discordent. Affirmant alij, quia tenentur ad seruandas Breuiarij Romani Rubricas; quibus ego magis assentior in gratiam Rubricatum Romanarum. Nostri Ordinis Patres celebrant ibidem S. Ambrosij octauam, etiam ex vi nostrarum Constitutionum, quæ lib. 2. cap. 5. id præcipiunt vbique fieri in Festo Patroni loci:

9 Ceterùm Patroni, seu Tituli Festum, licet excludatur, si incidat infra octauas Paschæ, & Pentecostes, & in Hebdomada maiori; locum tamen habet infra octauas Epiphaniæ, quæ duplicia alia Festa excludit.

10 In die octaua Epiphaniæ, si incidat Patronus, vel Titularis Ecclesiæ in eam diem, transfertur Festum Patroni; & eodem modo si in Dominica prima Aduentus, & Quadragesimæ, Dominica Passionis, Palmarum, Paschæ, in Albis, Pentecostis, & Trinitatis; in quibus mysteria Redemptionis nostræ à populo quoque sunt magis celebranda, licet quædam ex prædictis Festis sint classis secundæ. Idem fiat, si incidat in Vigiliam Natiuitatis Domini, & Pentecostis, in die Circumcisionis, in Feria quarta Cinerum; vt scilicet transferatur.

11 Tanta est solemnitas Patroni principalis loci, vt, si incidat in Vigiliam, quæ sit in Calendario cum ieiunio de præcepto, nihil in Officio fiat de Vigilia, quæ mortificationem infert: in mensa tamen ieiunandum erit, nisi transferatur in præcedentem diem ieiunium ipsum, auctoritate maiorum, de qua supra cap. 7. nu. 5. pag. 26.

12 Habet integras vtrasque Vesperas, nisi concurrat cum Festis Christi primæ classis, aut B. Virginis Assumptæ, aut Dedicationis propriæ Ecclesiæ, ex ijs, quæ diximus supra cap. 8. num. 7. & cap. 9. nu. 3. adeo, vt eidem cedant in concursu, tum secundæ Vesperæ diei octauæ Epiphaniæ, Paschæ, Ascensionis, & Corporis Christi, tum primæ Vesperæ diei octauæ Ascensionis, & Corporis Christi, vt in Notis dicitur Tabella 2. de Concurrentia.

13 Debentur eidem lectiones in primo Nocturno, quæ habentur in Comuni, non autem de scriptura occurrente, ad maiorem celebritatem, vt dicitur in Rubricis cap. de Lectionibus num. 9.

14 Lectiones secundæ & tertij Nocturni, si non adsunt propriæ in Breuiario, neque extra Breuiarium approbatæ à Sancta Sede Apostolica; sumantur de Comuni, & de Octauario Romano in hanc præcipuè causam edito. nam in officio, nihil legendum est, quod ab eadem Sede Apostolica non sit approbatum; vt fuse probat, ex Gelasio Papa, Radulphus proposit. 11. & ex Sixti V. Constit. 74. concedens varias facultates; S. Rituum Con-

grega-

gregationi, officia SS. Patronorum noluit approbati posse, inconstituto ipsomet Summo Pontifice. Approbata verò pro cetero loco negavit sepius S. Congregatio, extendi posse ad alia loca, non consulta eadem Congreg. quæ iustus de causis alicui loco concedit, alicui negat.

15 Queritur de Titulo Altaris, seu Cappellæ, quò ritu sit celebrandus? constat ex Rubrica de Commemorationibus num. 3. non esse celebrandum, ut duplex primæ classis. Reliquum est igitur, ut celebretur, prout in Calendario Romano describitur. In quo si neque nominatur, ad illud Altare celebrari poterunt Missæ Festivæ cum Hymno Angelico, ut alibi diximus; sed officium nullatenus fiat sine licentia maiorum, ad quos attinet officia mutare, qua de re diximus *Secl. 1. cap. 5. tit. 2. num. 9. pag. 7.*

16 Si Altare Titulus est beneficii, beneficiatus adhuc non debet officium recitare de eo, ut de Festo primæ classis; neque alio ritu, quàm in Calendario sit descriptus; & eo ibidem non descripto, non video, qua ratione propria auctoritate possit de eo recitare officium.

17 Si verò Titulus est Ecclesie dirute ad illud Altare translatus, ille, qui emolumenta prædictæ Ecclesie percipit, æquus est, ut recitet officium de eo in eius Festo, ne depereat cultus illius Titularis Ecclesie; & ritus erit Semiduplex, nisi dignitas eiusdem aliud exposcat; exemplo sumpto à Vaticana Collegiata S. Petri, quæ celebrat Festum Sancti Blasii Semiduplex ob Ecclesiam eiusdem Sancti cum emolumentis unitam Collegio Canoniorum S. Petri: sed in his casibus consultatur Sacra Rituum Congreg. Vide, quæ diximus *Secl. 2. cap. 2. num. 26. pag. 14.*

18 Ceterum beneficiatus quilibet habens Ecclesiam, quæ est Titulus beneficii, licet apud eam non resideat, debet tamen Festum eiusdem colere, uti primæ classis, & cum octava celebrare; quia Festum Tituli est Ecclesie.

19 Sed utrum cultus Titularis alicuius Ecclesie possit, & debeat extendi ad alios

de Clero, extra propriam Ecclesiam, ita ut debeant omnes, tam in Civitate, quàm in Diocesi, celebrare Festum particularis Ecclesie ritu Semiduplici? negauimus supra *cap. 3. num. 5. pag. 19.*

20 Dies Octava Patroni loci accidit alicubi in Festo duplici, quod ibi est in præcepto, unde populus magis optat audire Missas de Festo, quàm de die octava, ut in Vrbe Regij Ditionis estensis, in qua octava dies S. Prosperi occurrit in Festo Visitationis B. Virg. quod ibi est de præcepto: quid ergo erit agendum? Sacra Rituum Congregatio approbans Officia pro Clero Regiensi decreuit fieri Officium de Festo cum commemoratione Octavæ, aliàs transferretur Festum, ut de Octavis diximus. *cap. 8. num. 12. pag. 25.* Si neget alijs, potest Episcopus transferre Festum de præcepto in sequentem diem, si ab eo pender.

21 An verò possit dies octava Patroni loci appellari maius duplex, ut habeat integras Vesperas; Negauimus supra *cap. 8. num. 23. pag. 27.*

22 Quomodo separandus sit Patronus à socijs, quos habet in Calendario; & quo ritu sit de socijs officium faciendum, ostendimus supra, *cap. 10. num. 11. & seqq. pag. 31.*

23 In Vigilia Patroni, quæ habet officium in Calendario, aut ea die omittenda commemoratio de Patrono, quæ solet fieri inter Suffragia, ne de eodem fiat officium, & commemoratio; quæ est indubitata regula in officio diuinò. Vide infra *Secl. 5. cap. 18.*

24 Quæ diximus de Patrono principali loci, eadem conveniunt Fundatori, & Patrono Ordinis in toto Ordine post solemnem Canonizationem eiusdem.

25 Negamus autem illud, quod non nemo scripsit: nimirum, quòd infra oct. Patroni, seu Tituli, seu Dedicationis propriæ Ecclesie, debeat fieri commemoratio de Octava, quocumque adveniente Festo; quia gratis dicitur, & est privilegium Octavarum Natiuit. Epiphaniæ, & Corporis Christi tantum.